

Dünya Ekonomik Forumunda Öne Çıkan Teknolojiler

Dünya Ekonomik Forumunun 2018 toplantısı Ocak ayının sonlarında İsviçre'nin Davos kentinde yapıldı. Dünyanın sorunlarına çözüm getirmek amacıyla devletler, sivil toplum örgütleri ve özel sektör arasındaki işbirliğini pekiştirmeyi hedefleyen Forumun bu yılki gündemine damga vuran konu teknolojiydi. Forumda tartışılan, son dönemde hayatımızda önemli bir yer edinmeye başlayan teknolojilerin bazıları ve dünyaca ünlü isimlerin bu konulardaki görüşleri şunlardı:

Yapay Zekâ

Google CEO'su Sundar Pichai, yapay zekâyı, "elektrikten de ateşten de önemli bir buluş" olarak niteliyor. "Çünkü," diyor; "hayatımızdaki her şeyi, her alandaki iş yapış biçimlerimizi kökten değiştirme potansiyeli taşıyor. Üstelik birçok kaynaktan farklı olarak, bir sınırı bulunmuyor." Ancak Pichai, bu olumlu potansiyelin yanında, silahlarla donatılmış yapay zekâ sistemlerinin yarattığı tehdide ve otonom sistemlerin gelişiminin kontrolüne yönelik düzenlemelerin gerekliliğine dikkat çekiyor.

Duke Üniversitesi Otonom Sistemler Laboratuvarı Direktörü Mary Cummins de teknolojinin "her derde deva" sihirli bir formül olmadığını vurguluyor. Cummins'e göre teknoloji, özellikle de yapay zekâ, insanın kendisini aşmasını sağlayacak. Ancak bir yandan da Pandora'nın kutusunu açmış olacağız. Çünkü henüz başta otonom araçlar olmak üzere, birçok yapay zekâ uygulamasının algoritmalarının nasıl çalıştığını bilmiyoruz. Bu teknolojileri anlayabilmek ve uyum gösterebilmek için akademi, devlet ve özel sektör arasındaki işbirliğinin artırılması gerekiyor.

Otomasyon

Forumda yayınlanan "Küresel Riskler Raporu'na göre, insanlığın karşı karşıya olduğu en büyük risklerden biri de "teknolojik gelişmelerin olumsuz sonuçları" olacak. Raporu göre otomasyon işgücü piyasasını olumsuz yönde etkiledi ve etkilemeye devam edecek. Bu yolla zenginle yoksul kesim arasındaki gelir uçurumu daha da büyüyecek, vasıfsız çalışanlar işsiz kalacak, bu durum büyük teknoloji şirketlerinin kârını daha da artırmasıyla sonuçlanacak.

Siemens CEO'su ve Yönetim Kurulu Başkanı Joe Kaeser'e göre, bu sorunları aşmanın yolu, şirketlerin toplumsal sorumluluk alması. Kaeser'e göre, şirketler çalışanları eğiterek toplumsal değer yaratabilir: "Dördüncü Sanayi Devrimi bilgi üzerine kurulu. Bu nedenle eğitim alanında sürekli devrime ihtiyacımız var. Hem devletlerin hem de şirketlerin güçlerini birleştirerek çalışanlara dijital ekonomide yer bulmalarını sağlayacak vasıfları kazandırması gerekiyor."

Forumda yayınlanan “Yeni Vasıflar Kazandırma Devrimine Doğru” adlı raporda, otomasyon ve diğer teknolojik değişimler nedeniyle işlerinden olacak çalışanlara yeni beceriler kazandırılması konusunda yapılabilecekler ele alınıyor. Forumda yine bu doğrultuda, şirketlerin öncülüğünde başlatılan, 2020 yılına dek 10 milyon işçiye yeni beceriler kazandırmayı amaçlayan Yetenek Açığını Kapatmak İnisyatifi de duyuruldu. İnisyatifin hedeflerinden biri de 2021 yılına kadar 1 milyon Bilgi Teknolojileri çalışanı sayısına ulaşabilmek olacak.

Bitcoin

“Kripto Varlık Balonu” adlı panele katılanların ortak görüşü, Bitcoin’in bir para birimi değil, altın benzeri bir menkul kıymet olduğu yönünde. İsveç Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Cecilia Skingsley, kripto para birimlerinin para olma kriterlerini karşılamadığını, değer biriktirmediğini, sürekli dalgalanmalar yaşadığını, döviz alışverişine olanak tanıyacak bir istikrara kavuşamadığını belirtiyor.

Index Ventures kurucu ortağı Neil Rimer ise Bitcoin’e çok daha iyimser yaklaşıyor ve “Kariyerim boyunca karşılaştığım en cesur ve verimli icatlardan biri” olarak niteliyor. Bununla birlikte Rimer de kripto para birimlerine yönelik bir düzenleme getirilmesi gerektiğini vurguluyor.

Panele katılanlara göre, Bitcoin’in yanı sıra, kripto para birimlerinin ardındaki teknoloji olan Blockchain de büyük bir potansiyel vadediyor.

Siber Güvenlik

2018 Küresel Risk Raporu’na göre, siber saldırılar ve veri hırsızlığı da en büyük riskler arasında yer alıyor. Raporla göre, 2020 yılı itibarıyla 20,4 milyar cihaz nesnelerin internetine bağlı olacak ve bulut hizmetler de buna paralel bir artış sergileyecek. Bu gelişme birçok yeni ürün ve hizmet doğuracak ancak bir yandan da korsanların saldırabileceği hedefleri artırmış olacak. Siber suçlular sadece kredi kartı ve kimlik bilgilerini çalmakla yetinmeyerek, enerji, sağlık, ulaşım gibi uygarlığın temelini oluşturan sistemlerin çökmesine de yol açabilecek.

Forum kapsamındaki “Siber Uzayda Ortak Bir Geleceği Güvenceye Almak” ve “Stratejik Coğrafya: Siber Uzayın Jeopolitiği” panellerinde siber güvenlik sorunları kapsamlı bir şekilde ele alındı. Bu alanda atılan en önemli adımlardan biri ise Küresel Siber Güvenlik Merkezi’nin açılacağını duyurulması oldu. Mart ayında faaliyete geçecek olan Cenevre’deki merkez özerk bir yapıda faaliyet gösterecek ve şirketler ile devletler arasında siber güvenlik alanında bilgi akışını sağlayacak; Siber Dayanıklılık Senaryosu benzeri öneriler geliştirecek, yasal çerçeveye yönelik çalışmalar yapacak.

Biyoteknoloji

“Müstakbel Şoklar: Tehlikeli Teknolojiler” başlıklı forumda söz alan Massachusetts Institute of Technology’den nöroloji profesörü Feng Zhang, gen teknolojisinin potansiyel faydalarının yanı sıra potansiyel riskler de barındırdığını belirtiyor. “Gen haritası çıkarılan türlerin sayısı arttıkça, bu türlerin hayatta kalmalarını sağlayan mekanizmaları belirleyebilir ve başka türlere aktarabiliriz. Ancak organizmaların DNA’sını değiştirirken çok dikkatli hareket etmeliyiz. Aksi halde bu teknolojiler insanlık için bir tehdiye dönüşebilir.”

Forumda Dünya Biyo-Genom Projesi ile Dünya Genetik Şifreler Bankası arasında başlayan işbirliği de duyuruldu. Bu işbirliği çerçevesinde, dünyadaki tüm türlerin gen haritasının çıkarılmasına yönelik 4,7 milyar dolarlık büyük bir projeye start verilecek.

Teknoloji Devlerini Dizginlemek

“Teknolojiye Güveniyor Muyuz?” başlıklı panelde söz alan Salesforce CEO’su MarcBenioff, bugüne dek yasalardan muaf olan teknoloji dünyasına yönelik yasal düzenlemeler getirilmesi gerektiğini vurguluyor.

İngiltere Başbakanı Theresa May de teknolojinin sınırları aştığına vurgu yaparak, tek bir ülkenin tek başına uluslararası standartlar belirleyemeyeceğini, bu alanda bir küresel işbirliği gerektiğini söylüyor.

Yatırımcı George Soros da Facebook ve Google gibi devlerin “inovasyona engel olduğunu” iddia ediyor. Soros’a göre, “Sosyal medya şirketleri insanların düşüncelerini ve davranışlarını şekillendiriyor. Bu durum, demokrasi, özellikle de seçimler üzerinde olumsuz etkiler yaratıyor.”

Bu sorunlara çare bulmak amacıyla, teknoloji devlerini ve diğer paydaşları bir araya getirecek olan bir platform kurulması çalışmalarına başlanmış durumda. Craig Newmark Vakfı ve Dünya Ekonomik Forumu öncülüğünde kurulacak olan platform, bu yıl içerisinde çalışmalara başlayacak.